

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА X • БРОЈ 230. • 10. АПРИЛ 1983.

ЦИЈЕНА 4 ДИНАРА

СКУПШТИНСКА ХРОНИКА

Основни задаци друштвено-економског развоја

У остваривању друштвено-економског развоја у 1983. години намеће се потреба максималног ослањања на сопствене снаге, јер се, осим представа Фонда за обнову и изградњу подручја пострадалог од земљотреса, на остале могућности, а посебно иностране кредите, не може рачувати. То подразумева значајне промјене у односу према раду и пословању с друштвеним средствима, као и крупна одрицања на свим секторима потрошње.

У складу са циљевима и задацима политике економске стабилизације, имајући у виду већ испољене проблеме, за 1983. годину утврђују се следећи основни задаци друштвено-економског развоја:

— повећање извоза туристичко-угоститељских услуга;

— обнова и изградња објекта пострадалих од ката-

строфалног земљотреса, посебно Старог града,

— пораст производње и обима услуга заснованог на потпуњењу коришћењу расположивих капацитета, посебно промоцији и ефикасном привређивању,

— усклађивање потрошње с расположивим средствима и сузбијање инфлације;

— јачање материјалног положаја привреде, улоге удруженог рада у друштвеној репродукцији и решавање проблема ликвидности,

— развој друштвених дјелатности у складу с материјалним могућностима привреде,

— континуирано снабдевање привреде и становништва,

— вођење активне социјалне политике,

— јачање општенародче одбране, безбедности и друштвене самозаштите,

— остваривање утврђених задатака развоја обезбиједиће се:

— бржим развојем социјалистичких самоуправних односа и јачањем улоге удруженог рада у свим токовима друштвене репродукције,

— одговарајућим односом према раду и ефикаснијим привређивањем,

— удруживањем рада и представа на доходовним односима, јачањем производног и интересног повезивања и на тој основи јачање јединства југословенског тржишта,

— предузимањем мјера заједничког извоза и девизног прилива;

— запошљавањем младих стручних кадрова у производним дјелатностима.

Заоштравање одговорности у свим областима живота и рада, јачање законности и ефикасна заштита друштвене имовине пред-

ставља, такође, значајан за датак остваривања политичке друштвено-економског развоја.

ОКВИРИ И ДИНАМИКА ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА

Предвиђа се да ће се у 1983. години остварити номинални раст друштвеног производа друштвеног сектора привреде за 19,1%, раст дохотка привреде — 14,5%, туристичког промета — накнада 9,6%, пад индустријске производње за 7% и раст промета у трговини за 17,6%.

Предвиђена динамика базира се на бољем коришћењу расположивих капацитета који ће током године бити у функцији и на јачању квалитетних фактора привређивања.

Распоређивање дохотка и чистог дохотка биће у функцији остваривања политичке економске стабилизације и јачања материјалне основе рада као битног услова за повећање акумулативне и репродуктивне способности привреде.

Предвиђени пад индустријске производње посљедица је захтјева тржишта, чије је интересовање, поред девизних проблема код РЈ „Хибекс“, опредјелило смањење производње у овој дјелатности. Из ове констатације издваја се ОУР Електротраснобија, чији ће се промет електричне енергије повећати за 43,7%, због повећаног броја потрошача, а посебно нових туристичко-угоститељских објеката.

У области ПТТ саобраћаја наставиће се започети радови на кабловском подручју Вечини — Свети Стефан и административном центру, као и на пошти у Петровцу, чиме ће се обезбједити ефикасније функционисање ГТТ системе у нашој општини.

У области трговине активност ће бити усмјeren на јачање прометне функције и континуирано снабдевање привреде и становништва. У циљу што боље снабдевености од посебног је значаја формирање оптималних залиха као трго-

винашких организација и резерви на нивоу општине. ОУР „Јадран“ планира пораст укупног прихода за 31,5%, дохотка за 27,5%, а броја запослених за 8,8%, и представља главног носиоца снабдевања.

БОЉЕ КОРИШЋЕЊЕ СВИХ КАПАЦИТЕТА

Повољнији резултати у туристичкој привреди постићи ће се већом понудом и бољим коришћењем смјештајних и других капацитета. За овогодишњу сезону планира се понуда 1.037 нових кревета, односно 23% више смјештајних јединица у хотелима него прошле године. Међутим, потребно је нагласити да оваква понуда (хотели високе „А“ категорије) није прилагођена захтјевима иностраног туристичког тржишта. Планирана понуда у камповима је мања за 34%, а у приватном смјештају и закупу за 10,7% него прошле године! Укупно се планира 1.472.361 ноћења, односно повећање од 9,6%.

У циљу пораста туристичког промета и ефективног девизног прилива неопходно је обезбједити: квалитетну туристичку пропаганду и заједнички наступ на иностраном тржишту, снабдевање домаћег тржишта довољном количином и асортиманом роба, набавком иностране штампе и уредно снабдевање страних туриста бензином, предузимање свих мјера од стране организација како би се до почетка туристичке сезоне довршили објекти који су већ понуђени тржишту. Цијене пансионских и ванпансионских услуга треба прилагодити конкурентности наше понуде на туристичком тржишту, обезбједити бољи квалитет укупне туристичке понуде већим ангажовањем комуналних, саобраћајних, ПТТ, трговинских и осталих пратећих дјелатности.

У стамбено-комуналној области и урбанизму неопходно је:

— утврдити јединствену мјерила за рационално ко-

ришење стана и подстицати лично учешће корисника стамбеног права приликом добијања друштвеног стана;

— закључити друштвени договор о основама, мјерилима и критеријумима за утврђивање и коришћење станарине, којим се обезбеђују средства за одржавање и репродукцију стамбеног фонда уз субвенционирање трошкова становљања домаћинствима с најнижим пријерима;

— пореском и земљишном политиком и другим мјерама подстицати грађане на већа улагања личних средстава у стамбену изградњу и бржи развој стамбеног задругарства;

— омогућити организацијама удруженог рада да изградњу становна за своје потребе уговорају непосредно с производиоџачима становна;

— извршити инвестиционо-техничку документацију за регионални водовод и извршити припреме за почетак његове изградње на бази договора заинтересованих општина;

— до краја године завршити Генерални урбанистички план Општине.

РАЗВОЈ МАЛЕ ПРИВРЕДЕ

Ради потпунијег задовољавања потреба привреде и повећања производње и стапања и уредно снабдевања становништва, а полазећи од објективних услова, неопходно је да се максимално искористе могућности за развој мале привреде у друштвеном и индивидуалном сектору.

Заостајање развоја личног рада присутно је не само у броју носилаца личног рада и обиму његовог испољавања него и у врсти дјелатности. Док је у појединачним гранама релативно развијена приватна иницијатива, веће рећи пренаглашено — као што је угоститељско-туристичка и посластичарска дјелатност, умјетнички занати (филигранско-златарске струке), у другима она представља праву ријектост. Класични занати у служби човјека и домаћинства су у опадању, а у заостајању су и занати који прате савремени технички прогрес.

Лични рад је знатно више преокупиран у првом реду угоститељским, него заједничким услужним дјелатностима.

Из свега изложеног да се закључити да је потребно:

— обуставити издавање локација и пренамјену простора за отварање самосталних угоститељских радњи. Ово из разлога што велики притисак за отварање угоститељских радњи онемогућава да дефицитарни услужни занати тешко долазе до повољнијих локација;

— угоститељске радње смјештene у привременим објектима истеком рока локације угасити;

— кроз детаљне урбанистичке планове регулисати намјену простора за обављање појединачних дјелатности, како би се усмјерила дјелатност за коју постоји друштвена оправданост.

Крајем марта на нашу ривијеру стигли су први гости

ИНИЦИЈАТИВА КОЈУ ТРЕБА ПОДРЖАТИ

ДОПРИНОС ЊЕГОВАЊУ РЕВОЛУЦИОНАРНИХ ТРАДИЦИЈА

Још прије двадесет година покретан је питање писања и штампања публикације у којој би био приказан револуционарни покрет и народно-ослободилачка борба овог краја у времену од 1941. до 1945. године.

Послије често неоправданих одувожачења рад на спомен-књизи палих бораца налази се у завршној фази, али све до сада није постојала разрађена концепција за цјеловитији приказ револуционарне прошlosti овог краја. Недавно се стапило на становиште да најистакнутије мјесто треба дати развоју народно-ослободилачког рата и револуције с посебним акцентом на ширину и богатство револуционарне праксе (почев од формирања првих партијских ћелија КПЈ, Петровачке комуне, рада Партије и СКОЈ-а између два рата до припрема за устанак) учешће људи с овог подручја у Тринаестојулском устанку и разним је-

диницама НОБ. Одговарајуће мјесто треба дати и културно-историјском развоју у будванској општини.

Предвиђено је да треба, поред спомен-књиге палих бораца, припремати и штампати зборник сјећања на развој револуционарног покрета и НОБ у нашој општини. Треба објавити и избор документа, фотографија и другог материјала везаног за револуционарни и народно-ослободилачки покрет. У спомен-књизи треба донијети краће биографије палих бораца за слободу од 1941. до 15. маја 1945, и то погинуле, умрле, стријељане и жртве рата.

Зборник треба да буде књига сјећања учесника предратног и ратног револуционарног покрета. Кроз њихова казивања читаоцима ће се на пригодан начин пружити подаци о најважнијим догађајима, и то не само оних који су се забавили на овом подручју, већ и

на теренима где су се кретали борци овог краја и где су наши људи били изложени страдањима по фашистичким логорима и затворима.

У твојој књизи биће одређен развој револуционарног покрета и народно-ослободилачке борбе у нашој општини од 1919. до 1945. године. Револуционарни покрет биће приказан у склопу с његовим развојем у Црној Гори и Југославији, што подразумијева анализу настанка и развоја КПЈ и СКОЈ-а, њихову активност у предратном периоду, с освртом на настанак и рад Петровачке комуне. У тој књизи треба да нађу мјесто и основне културно-историјске вриједности овог подручја. Разумије се, књига треба да буде заснована на пројекту историјским изворима и писана на научно-популаран начин.

Три побројане публикације треба да представљају допринос његовању револуционарних традиција, а то ће оне бити ако објективно освијетле развој револуционарног покрета, истакну његове најбитније вриједности, забивања, догађаје и појединачне личности. У том случају, исказујући истовремено историјске и културне вриједности овог краја, публикације ће постати значајна лектира за образовање и ва спитање младих генерација.

„Туристички воз“ Будва-Бечићи

Јадрански сајам ће овог јета изнајмити од италијанске фирме „Бруно дото“ из Кастија Франка Венета мини-воз са 50 сједишта, који ће саобраћати између „Авале“ и хотела у Бечићима. Овај туристички воз ће носити назив „Будва експрес“. Његова брзина је 25 километара на сат и имаће осам станица, где ће се путници моби освјежавати.

Директор Јадранског сајма Јанко Ражнатовић нам је рекао да ће ово веома атрактивно саобраћајно средство радити у оквиру Луна парка на Јадранском сајму.

С. П.

УЗ 40-ГОДИШЊИЦУ

Битка за рањенике је добијена

Пише: МИШО МАТИНОВИЋ

У ПРОЗОРСКОЈ КОТЛИНИ организован је пребацивање око 4000 рањеника по ешалонима. Ешалон тешких рањеника бројао је 800 бораца, и они су се од Неретве могли преносити искључиво на носилима. За ешалон коњаника, који је бројао 1500 лакших рањеника, требало је обезбједити 1500 коња и друг. Тито је наредио Другој пролетерској и Седмој банијској дивизији да улете све јахаће коње и коње из позадинских јединица. Ешалон од 1200 бораца оболјелих од тифуса, одвојен од рањеника, кретао се као посебна колона. За ношење тешких рањеника преко Неретве, Крсца и козјим стазама Прења Врховни штаб одредио је заробљене италијанске војнике и борце Осме

банијске бригаде. За руводвода прелаза преко моста одређен је Крсто Гоплића са инжењерима Врховног штаба.

Рањеници су до Јабланице превезени камионима, аутобусима и запрежним колима. Осмотр марта у први мрак отпочело је њихово пребацивање преко моста. У самој Јабланци и околним селима врлио је као у мравњаку. На том малом простору сконцентрисао се велики број бораца, сви рањеници, болесници и заробљеници, затим камиони, запрежна кола, коњи и коморе. То је било идеалан циљ за непријатељску авијацију. Због тога је наређено да се рањеници и болесници пребацију ноћу, а даљу да се склоне по пећинама и јаругама око града

и у долини Неретве и Дољанке. Рањеници су преко моста пренесени без велих тешкоћа, али их је требало на носилима спуштати до књона Неретве, а затим, такође на раменима и рукама, изнijети врлетима Прења. Носиоци рањеника падали су под носилима и рањеници са носила. Прискали су им у помоћ болничари и љекари, који су се кретали поред носила.

Освануо је лијеп и сунчан девети март, без облака и магле. Таквом дану није се нико радовао, јер смо знали да ће га непријатељ искористити за бомбардовање Јабланице и наших снага које су разбијале четничке снаге на Прењу и надирале према Борачком језеру. Убрзо су ескадриле њемачких „штука“ почеле уз застрашујуће завијање, излучивати товаре бомби по Јабланци и околним мјестима. Појавиле су се и италијанске ескадриле „Савоја“ које су бомбардовале и митраљирали исте циљеве и објекте. Фашистички зликовци наизмјенично су се уткivalи ко ће више сручити авионских бомби по Централној болници и њеним рањеницима...

Јабланица је послије бомбардовања изгледала

ИСКРИПЦЕ

Сезона је почела

На многим одговорним мјестима обећавају да ће се у сезони снабдијевање побољшати.

Како ствари са снабдијевањем сада стоје, сезони се лоше пише.

НЕ СТАТИ

У Будви је кажњено доста чланова СК, јер је утврђено да су за понешто криви.

Да званично није речено да се на овоме неће стати, чаршија би, сигурно, већ коментарисала: „Прошао воз“.

О ЈЕДНОЈ ФРАЗИ

Код нас се одомаћила (нарочито у говорима и рефератима) фраза: „За боље сутра“.

Сви они који реализације просуђују су: „За боље данас“.

ГОВОРИ СЕ...

У последње вријеме се код нас у општини с правом много говори како поједини чланови Управе Удружења музичких умјетника Црне Горе лоше свирају.

ЗАРАДИО

Зарадио Цилид најстрожију партијску казну.

Зарадио је Цилид још понешто;

ВОЛИ ДА СЕ СЛИКА
У ионако кратком мандату, изгледа, да му је једна од главних ствари колико ће се пута појавити на телевизији.

ДУШУ ДАО ЗА САСТАНКЕ

Разни састанци су за њега разбирају, убијање досаде.

Неки злобници га називају фосилом састанака и конференција.

ШТО ДИКЛА — НА ВИКЛА

Извјесна Петрана је претходних сезона својим гостима мијењала постељину једанпут мјесечно.

Овог јета, ако са детерентима буде овако, мијењаће им једном у сезони!

НОВО РАДНО ВРИЈЕМЕ

Кад смо казальке на часовницима помјерили сат унапријед и тиме прешли на ново, љетње, европско, радно вријеме, сад ће код нас тек да — крене!

Милован Пајковић

је, поред Седме банијске дивизије и заробљених Италијана, да носе тешке рањенике и обезбеђују Централну болницу и борци Девете дalmatinske дивизије. Он је остао на десној обали Неретве све до 11. марта, када је и посљедњи рањеници и болесник прешао Неретву... Његова очинска брига позитивно се одразила на борбени морал цјелокупног борачког и старјенишког састава Главне оперативне групе...

Док се колона под носиличима постави за покрет преће готово поноћ, а за то вријеме промирзли рањеници, увијени у ћебад, цвокоћу од зиме у хладној мартовској ноћи. А када крене, колона једва мили ни два километра не прелази се на сат. Стаза је сва од стрмих успона и спустова, а ван ње су провалије и амбиси, због чега је кретање ограниче...

Како су дани одмицали, дуж стазе којом се кретала болница, остајала су тијела бораца, рањеника и тифусара, погинулих од бомбардовања, умрлих од изнемогlosti и глади. Борци Девете дalmatinske и Седме банијске дивизије, који су носили рањенике били су до те мјере физички исцрпљени од напора и глади да су се једва кретали. Умирало се под носиличима, остајало на сњежној и залеђеној стази Прења. Сва-

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакциони колегијум, Главни и одговорни уредник: Владимир Станишић, Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41346 — Број жири-рачуна 20710-678-287 код СДК Будва — Штампа: Издавачко-штампарска радна организација „Обод“ — Цетиње — Претплатна годишња 100 дин.; за иностранство 280 дин. — Рукописи се не враћају

„ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ“ У ООУР „ЈАДРАН“

Сезона је на прагу — како ћемо бити снабдјевени

СЛОЖЕНА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА у земљи и поремећени односи на домаћем тржишту довели су до несташице великог броја основних пољопривредно-прехрамбених и производа широке потрошње. У тако поремећеним тржишним односима тешко се могу обезбиједити у дољним количинама извјесни дефицитарни производи и задовољити потрошачи, поготову у вријеме туристичке сезоне.

С обзиром да је ООУР „Јадран“ основни носилац трговине у нашој општини, а, како што се зна, усјећ сезона је умногом зависан од добре снабдјевености овог подручја, „Приморске новине“ су биле тиме руковођене за разговор на тему: како ћемо бити снабдјевени у предстојеој туристичкој сезони?

У разговору су учествовали представници „Јадрана“: **Андираја Араповић**, директор ООУР, **Марко Баконовић**, предсједник Радничког савјета, **Блајко Станишић**, помоћник директора, **Милена Марковић**, директор Привредно-рачунског сектора, **Милош Зубер**, саомстални референт за прехranu, и **Крсто Лазовић**, управник Тржног центра.

ПРИПРЕМЕ ЗА СЕЗОНУ — ЗАДАТAK БРОЈ ЈЕДАН

Наши саговорници указали су, прије свега, на обавезу радних људи „Јадран“ да морају учинити све како би њихове продавнице у току сезоне биле што боље снабдјевене свим врстама производа. Нормално, говорили су отворено и конкретно и о „другој страни

ког дана било је све мање коња. Гинули су од артиљеријских граната и авионских бомби, липсавали од глади и напора.

Сви ти дани и ноћи слични су претходним. Али, ино 17/18. марта по многочemu није личила на претходне. Колона се кретала између Виса и Сиљевице. Узаном и замрзнутом пртином тешко су се кретали и здрави људи. Поједини успони на надморској висини вишој од 1100 метара морали су се савлађивати пузени. Рањеници који су се кретали помоћу штака цијепали су ћебад да би увили штаке и некако савладали тај дио залеђене стазе... А када је свануло, непријатељска авијација је у два маха бомбардовала и митралјира пролаз гребеном између Виса и Сиљевице. Пртина је, прна од авионских бомби и артиљеријских граната, била сва разрована и крвава од проливене крви наших рањеника и погинулих другова...

Са тифусарима је било најтеже. Њихов ешалон од 1200 болесника сваким даном постајао је све бројнији, иако су гинули од бомбардовања и умирали од исцрпљености и глади. Снијеси много марили за бомбардовање, четничке нападе и пучњаву, нити су поштовали наређења да се крећу искључиво ноћу и да не ложе ватру. Гладни и

медаље“ — колико је то тешко постићи у нашим садашњим условима. Међутим, свјесни чињенице да је на њима велики дио одговорности за успех туристичке сезоне, као и тога да њихов колектив у јећијем периоду остварује велики дио планираног доходка, што значи да кроз обавезу, коју имају пред друштвено-политичком заједницом — да обезбиједе добро и квалитетно снабдјевање у сезони — они виде и своју шансу: да у релативно кратком периоду остваре гројог годишњег доходка.

Зато је у „Јадрану“ све у знаку припрема за сезону. О томе су расправљали пословодни орган и органи самоуправљања. Основна организација Савеза комуниста имала је на дневном реду само једну тачку — припрема туристичке сезоне. Утврђују се и засађују површине око Тржног центра. Одговорни руководиоци су на уговорању код многих производачких кућа у нашој земљи. Организују се разговори о квалитету услуга и култури услуживања. Наш утисак је да су припреме за сезону овде задатак број један.

БИЋЕ ДОВОЉНО БРАШНА, ШЕЋЕРА, МЛИЈЕКА И УЉА

Кад смо прешли конкретно на поједине производе, најprije рекоће: „Пишиће, брашна и шећера има сада довољно, а тако ће бити и у сезони“. Поменуше податак да сада „Јадран“ има на залихама око сто тона шећера. Приупитасмо их по ново за овај податак и опет нам рекоће цифру од сто тона. Додуше, затим да је, поред ове количине, уговор-

крајње исцрпљени, кретали су се ван колоне, заостајали и умирали...

Заузимањем Невесиња, 22 марта 1943. заплијење су поред наоружања и муниције, велике количине хране: шест вагона бијелог брашна, три вагона макарона, по вагон пиринача, соли, уља, вина, 1500 килограма сувих шљива, 1300 килограма шећера, стотину колутова сира и десет сандука деопека. Скорија храна упућена је Централној болници. Требало је само видети команданта позадине Врховног штаба друга Мощу Пијаде с колико љубави организује пребацивање хране из Невесиња за рањене и болесне другове. Оштро је реаговао ако је неко од бораца или интенданата јединице Главне оперативне групе „Пикира“ на посланице, као што су суве шљиве, шећер, сир и двопек, упозоравајући их да су те намирнице потребне за окрепљење рањеника и болесника.

Избијањем јединица Главне оперативне групе на простор Невесиње — Калиновик битка за рањенике је добијена. Четничке и италијанске снаге претрпеле су велике губитке и биле приморане да се у нереду повлаче. Италијани у Мостар, а четници ка Црној Гори и Санџаку.

Са тифусарима је било најтеже. Њихов ешалон од 1200 болесника сваким даном постајао је све бројнији, иако су гинули од бомбардовања и умирали од исцрпљености и глади. Снијеси много марили за бомбардовање, четничке нападе и пучњаву, нити су поштовали наређења да се крећу искључиво ноћу и да не ложе ватру. Гладни и

рене још двјеста тona шећера.

Што се млијека тиче, њага је све до средине јануара било у неограниченим количинама. Извршни одбор Скупштине општине је за млијеко, за период од 15. јануара а до 1. марта, давао извјесну компензацију и, како рекоће, млијека је тада било довољно. У мањим количинама га је било тек у марта.

За сезону, односно до краја године, „Јадран“ је обезбиједио дosta млијека. Само код ПКБ из Београда га је уговорено двјеста хиљада литара. Треба истаћи да је „Јадран“ за обезбеђивање ове количине морао да на име учешћа у производњи унапријед плати ПКБ 2.000.000,00 динара. Овај податак најбоље говори с коликим је финансијским тешкоћама скопчано обезбеђивање поједињих производа.

Поред тога, потписан је уговор с Карловачким предузећем за испоруку сто хиљада литара млијека на исто толику количину с Индустрисом млијечних производа из Зајечара, док ће се од Агрокомбината „13. јул“ из Титограда добити 170.000, а од Мљекаре из Лајковца сто хиљада литара, што значи да ће у Будви до краја године (од тога у сезони највише) стићи око 600.000 литара млијека. А то је — како истичу у „Јадрану“ — довољно и за сезону и до краја године. С тим у вези, изнесен је и податак да је „Јадран“ прошле године обезбиједио око 600.000 литара млијека, што је у потпуности подмирило потребе нашег подручја.

Било је ријечи и о томе да се предузимају кораци како би се обезбиједиле потребне количине квалитетних сирова, али постоји бојазан да дође до несташице овог производа, који се доста извози.

И за уље смо чули охрабрујући податак: у „Јадрану“ га имају на залихама око 30 тona. Поред тога, за сезону и потребе нашег тржишта до почетка идуће године, уговорено је с различним производачима преко 500 тona уља, и то: с „Приморком“ из Бара 180, „Серво Михајлом“ 150, производићем уља из Брчког 100, „Виталом“ из Врбаса 100 и фабриком уља „Милан Зећар“ из Урошевца 30 тona.

Представници „Јадрана“ су о својим пословним партнери с којима су уговорили млијеко и уље говорили с пуно хвале, истичући да су то углавном њихови стари пословни знаници, с којима до сада нису имали никаквих неспоразума за оно о чему су се договорили. Захваљујући томе, наши потрошачи, нису осјетили несташицу млијека и уља.

Но, без обзира на овако добру „Јадранову“ сарадњу с наведеним производачима, за све уговорене наруџбе, о којима смо до сада говорили, ова трговачка кућа тре-

ба да унапријед плати повећану суму новца. Само за набавку пет значајних артикала: брашна, меса, млијека и уља, „Јадран“ мора одмах да обезбиједи седам и по милијарди стarih динара. А одакле? Ако иду на банку, превисоке камате ће их одбити. За набавку ових средстава „Јадран“ помажу Основна будванска банка, Интерна банка „Монтенегротурист“ и Скупштина општине. Вјерује се да ће се средства створити пошто се за њихово обезбеђење ангажовало овогодишњи субјеката.

само чека одобрење за локацију.

Напоменимо, на крају, да „Јадран“, поред продавница у Будви, има своје пунктске у Петровцу, Буљарици, Режевићима, Шумету, Ми-

О НЕКИМ СИТНИЦАМА

У последње вријеме улагани су знатни напори да Тржни центар добије у изгледу. Ипак, још увијек има „ситница“ које „боју очи“.

★ Познато је да купце у Тржном центру поједини радници не дочекују увијек најњубазније.

★ Зашто се двоја улазних врата на спрату Тржног центра, која воде у продавницу робе и намјештаја, односно у самоуслугу, већ не замијене? Ако за то нема представа, зашто се дозвољава да су онако прљава и умашићена?

★ Гледајући у цјелини, Тржни центар се добро одржава. Али, поједини купци се не понашају како треба. Нерјетко се виде маме и тате како помажу дјеци да врше малу нужду на степеништу, а клозет је недалеко одатле, одмах ту, код пијаце.

★ Да ли купци, који пљују на прилазе и степеништа Тржног центра, знају да то што раде није у реду?

★ Има ли надлежних да са чејарима поразговарају, ако треба и онемогуће им да се око Тржног центра понашају као око своје чејре?

★ Хоће ли другови из ООУР „Јадран“ да теретна возила којима допремају робу већ једном промијенити правац улaska и изласка из Тржног центра: да улазе и излазе из правца испод Филотића куће, а не као до сада — испод Војковићеве, што је љети, на овом простору, стварало неописиве „авто-гужве“?

★ Да би се стало на крај држим возачима, који паркирају кола на тротоару Тржног центра, прекопута стамбене граде „С-70“ и куће Војковића, други из „Јадрана“ обећали су да ће на том правцу поставити гвоздене кочиће. Видјећemo хоће ли се испunitи ово обећање?

ложеру, Боретима, Рафаиловићима и Лапчићима. Сви они — неки више, а неки мање — задовољавају основне потребе становника поменутих мјеста.

Милован Пајковић

НА МАРГИНАМА ОПШТИНСКОГ БУЏЕТА

Између потреба и могућности

Буџет наше Општине за 1983. годину у износу 125.427.887,00 динара предложен је у складу с Резолуцијом о политици остваривања друштвеног плана Црне Горе, те на основу Друштвеног договора о средствима и политици финансирања општих друштвених и заједничких потреба.

Буџетска потрошња у овој години је ограничена — приходи буџета могу да расту за 14,6% у односу на претходну годину. Поштујући одредбе поменутих докумената, приходи буџета износе: изворни приходи — 122.568.475,00 и пренесена средства за 1982. годину — 2.859.430,00 динара. Изворни приходи предложени су на бази постојећих стапа пореза, што значи да се не предвиђа никакво оптерећење удруженог рада. Средства пренесена из претходне године не подлежу одредбама Друштвеног договора, односно не ограничавају се, а утрошиће се за обавезе по буџету за 1982. годину.

Само чињеницом да приходи буџета могу рasti за 14,6% у односу на претходну годину, и расходи су ограничени, односно могу се кретати у дозвољеним оквирима. Гошто су поједини ко рисници буџета поднијели захтјеве у 100% већем износу него претходне године њихови захтјеви нису се могли прихватити, јер нису у складу с економском стабилизацијом.

Корисници

	Динара
Буџет Скупштине општине	122.568.475,00
СИЗ основног образовања	34.953.000,00
СИЗ културе	10.755.116,00
СИЗ физичке културе	3.036.900,00
СИЗ запошљавања	9.330.000,00
СИЗ здравства	77.800.000,00
СИЗ дј. иноп. заштите	18.385.000,00

Приходи су распоређени према корисницима ових средстава: за Јединствену радну заједницу органа управе (осим ОУП-а) предвиђено је: за личне дохотке — 36.680,00, а за заједничку потрошњу 4.090.000,00 динара. За личне дохотке функционера предвиђено је 9.600.000,00, за заједничку потрошњу 760.000,00, за материјалне расходе органа 8.956.621,00, за репрезентацију.

ЗА ВЕЋУ ОТВОРЕНОС У РАДУ

Друштвени савјет за Општинску управу друштвених прихода образује се у циљу обезбеђивања потпунијег друштвених утицаја у области друштвених прихода, а остварује се кроз разматрање питања која се односе на спровођење утврђене пореске политичке и извршавања закона, других прописа и општих аката из области друштвених прихода: праћење рада и остваривања сарадње с друштвено-политичким и организацијама удруженог рада, као и другим самоуправним организацијама и заједницама.

Друштвени савјет треба да допринесе између осталог већој отворености и јавности рада Општинске управе друштвених прихода, демократизацији њеног рада и већем утицају организованих социјалистичких снага у области друштвених прихода.

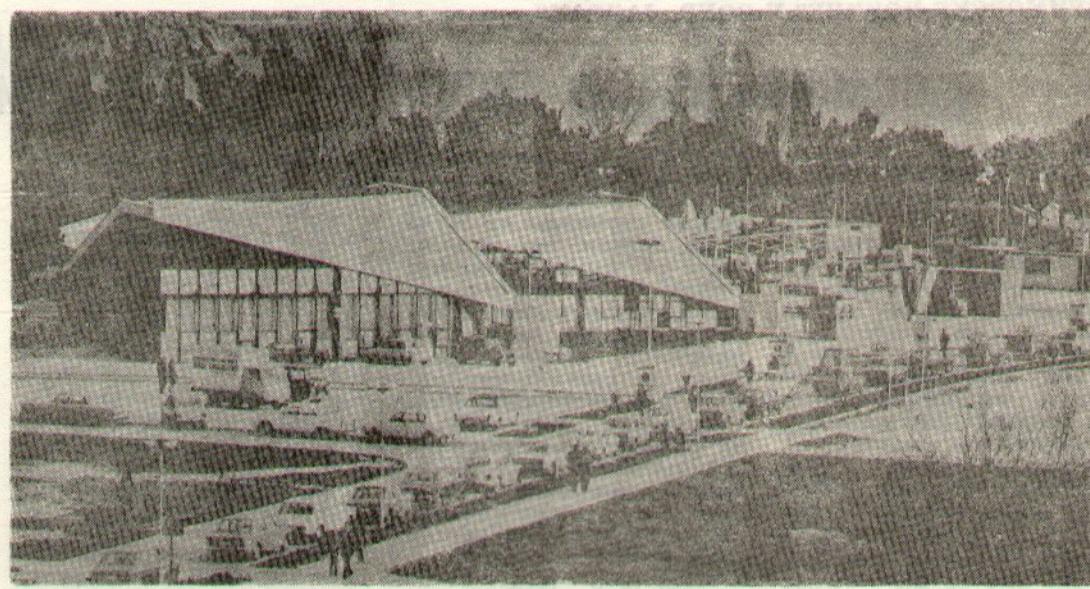
Буџет наше Општине за 1983. годину у износу 125.427.887,00 динара предложен је у складу с Резолуцијом о политици остваривања друштвеног плана Црне Горе, те на основу Друштвеног договора о средствима и политици финансирања општих друштвених и заједничких потреба.

Буџетска потрошња у овој години је ограничена — приходи буџета могу да расту за 14,6% у односу на претходну годину. Поштујући одредбе поменутих докумената, приходи буџета износе: изворни приходи — 122.568.475,00 и пренесена средства за 1982. годину — 2.859.430,00 динара. Изворни приходи предложени су на бази постојећих стапа пореза, што значи да се не предвиђа никакво оптерећење удруженог рада. Средства пренесена из претходне године не подлежу одредбама Друштвеног договора, односно не ограничавају се, а утрошиће се за обавезе по буџету за 1982. годину.

Само чињеницом да приходи буџета могу рasti за 14,6% у односу на претходну годину, и расходи су ограничени, односно могу се кретати у дозвољеним оквирима. Гошто су поједини ко рисници буџета поднијели захтјеве у 100% већем износу него претходне године њихови захтјеви нису се могли прихватити, јер нису у складу с економском стабилизацијом.

Што се тиче поједињих друштвених организација (Савеза извиђача, Срганизације горана, Савеза слијепих, Савеза глувих, резервних војних старешина). Извршни одбор ће оцијењивати оправданост сваког појединачног захтјева и одобравати средства за те намене из текуће буџетске резерве.

Ево, на крају, прегледа дозвољених средстава опште и заједничке потрошње за 1983. годину по корисницима:

НА ЈАДРАНСКОМ САЈМУ

,Туризам и исхрана '83“

На Јадранском сајму у Будви од 5. до 10. априла одржаће се девета међународна изложба „Туризам и исхрана '83“.

Ова, већ традиционална изложба представља по свом садржају, броју излагача и експоната, не само континуитет већ и даљи развој туристичке привреде и пољопривреде. Она у исто вријеме, показује какве смо до сада резултате постигли у овој области који, без обзира на садашње тешкоће, пису мали. Из тих разлога, овај међународни скуп све више постаје традиционално мјесто окупљања туристичких радника и великих производија хране из цијеле земље и иностранства.

Њен основни задатак је да туристичку привреду у различитим областима повежу са производијима хране.

И овогодишња изложба окупља привреднике и пословне партнере, — из области туризма и производија хране, тако да ће ти супрети допринијети да се прошири пословна сарадња између производија хране и туристичких, трговинских и радних организација у Црној Гори. Такође, радне организације из Црне Горе настојаће да преко ове манифестије успоставе трај-

ну сарадњу са организацијама из других подручја и да обезбиједе снабдјевање црногорског тржишта прехранбеним производима. У исто вријеме, изложба је и место промоције нових достигија и низа производа који одатле треба да настапе борбу за наклоност потрошача.

Познато је да туристичка привреда учествује у укупној потрошњи пољопривредних и прехранбених производа, домаћи туризам учествује са 70, а инострани са 30 одсто. С друге стране, у укупном приходу од услуга и хране набавка основних прехранбених производа износи око 44 одсто. Билансне потребе туристичке привреде у храни у овој години крећу се од 0,8 до 5,6 одсто од процијењене производње, односно 0,7 до 6,2 одсто од процијењене потрошње у 1983. Треба имати у виду да је улога агроиндустријског комплекса и снабдјевање туристичке привреде, а нарочито угоститељства веома значајна. Тако, на пример, производи агроиндустријског комплекса учествују у промету угоститељства са

преко 80 одсто, од чега храна преко 40, а пиће са преко 30 процената.

За ову годину, постављени су врло амбициозни, али реални циљеви да агроиндустријски комплекс извезе производе у вриједности од 1,5 милијарди долара, а да се кроз туризам оствари „девизна жетва“ од око једне милијарде долара. Али, да би се то постигло, мора се енергично ради на крајњем регулисању односа и мјера које ће обезбиједити уредније снабдјевање туристичког подучија. На то обавезују и заједнице Скупштине СФРЈ да је неопходно удружијање рада и средстава и доходковог повезивања организација удруженог рада у области угоститељства и трговине с туристичким подучијем и организацијама ради из области производње како би се обезбиједило редовно и уредно снабдјевање туристичких подучија већ у туристичкој подсезони.

Битка за даљи развој агроиндустријског комплекса представља суштинску битку не само за производњу хране него и за разне туристичке привреде, а тиме и за правilan структурни развој укупне привреде. Ти задаци су веома обимни и сложени, па се морају наћи и у центру друштвене пажње. Ово тим прије што производња хране није никаква ускогранска, или изолована производња него представља сировички комплекс за кога су везане или из кога израстају, бројне гране индустрије, тако да пољопривреда у структури индустријске производње креира око 48 друштвених производа или, са својим пратећим производним дјелатностима ствара близу 60 одсто производа укупне привреде.

У вези са овим, треба гледати и ову привредну манифестију у Будви. Изложба „Туризам и исхрана '83“ укљапа се у опште напоре борбе за економску стабилизацију, јер окупља посленике туристичке привреде и производње хране, области које треба да нам остваре значајан девизни прилив, толико неопходан у овом тренутку.

Свака Самоуправна интегрална заједница, односно ње на Скупштина, доноси финансијске планове у складу дозвољених средстава.

У БЕЧИЋИМА ЋЕ СЕ ОДРЖАТИ ПОЈЕДИНАЧНО РАДНИЧКО ПРВЕНСТВО У ШАХУ

Девето појединачно радничко првенство Црне Горе у шаху за 1983. годину одржава се у Бечићима — хотел „Спленид“ — од 14. до 17. априла. Првенство се игра по Швајцарском систему у 11 кола. Учесници су дужни собом донијети олимпијску шаховску гарнитуру и исправан часовник.

Трошкови тродневног пансиона износе 1.200 динара по учеснику и сносе га или организације или учесници. Обавезна уписанца износи 400 динара по учеснику и од ње нико није ослобођен.

Још једна смјена у Дјечјој зубној амбуланти

Прије три године у скупштини школе „Стјепан Мијоров Љубиша“ отворена је Дјечја зубна амбуланта која ради у саставу Дома здравља.

Болест зуба је веома распрострањена, а за поквартне зубе везане су оболења срца, плућа, јетре, зглобова и других органа. Сада се у једној смјени опслужује око 2.000 дјеце од двије до деветнаест година старости, а нормативи су за једног стоматолога и асистента 900 пацијената, тако да се намеће потреба за још једним стоматологом и његовим асистентом — рекао нам је др Милош Марковић, оснивач и руководилац ове службе.

— Поред сужбијања болести зуба и уста, ми се ба-

вимо и превентивном заштитом код дјеце предшколског и школског узраста. Ту су и систематски прегледи и флуоризација зуба. Радимо најсавременијим методама — као у најразвијенијим европским земљама. Флуоризацијом смањујемо кварт зуба и до 30 одсто, што се у стоматологији сматра као веома добар резултат.

Да бисмо добили још једну смјену у овој амбуланти, потребно је око милион динара годишње. Пошто толика средства не може обезбиједити Самоуправна интересна заједница за здравље, добро би било да се овоме расправља и у Скупштини СИЗ за социјалну и дјечју заштиту.

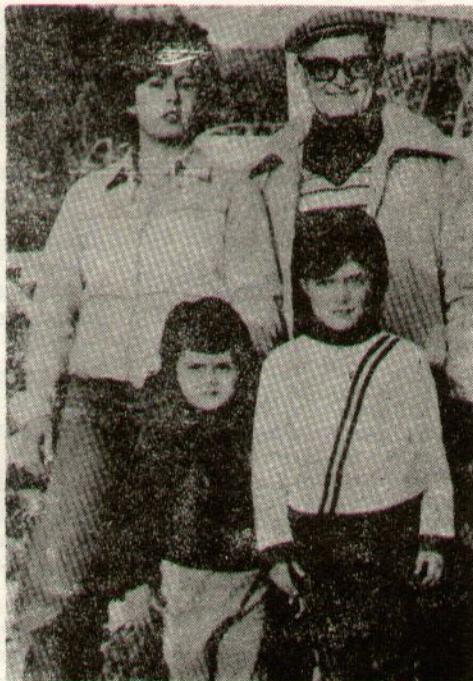
П. С.

НАШИ СУГРАЂАНИ

Сеоца им замијенила Аргентину

У СЕЛУ СЕОЦИ, изнад плаже Јаз одакле поглед пцуа на морску пучину и где сунце издашно сија све док „ужарена кугла“ не утоне у плаветнило мора, већ годину дана живе „будванска Аргентинци“. То су: Данило Јановић, поријеклом Сеочанин, а рођен прије педесет година у Санта-Феу — у Аргентини, његова супруга Елза, рођена Аргентинка, и кћерке Моника и Вирџинија. Управо се извршила годину дана од како су се овдје населили и недавно се уселили у новоизграђену по родичну кућу. Све четворо су срећни, посебно Данило, који се, ето, испунила жеља да чврсто, објема ногама, стање на родно тле својих предака.

Поред Данила, који је од мајке рођен у Сеочима у породици Ковачевић још у младости научио материјалнијезик, „нашички“ већ добро говоре Елза, Моника и Вирџинија. Данило се прошиле године, одмах по дослаку у Сеоце, запослио у ООУР „Хотели бечићка пла-

Данило Јановић са породицом

— Мој отац Лазо полагаје трбухом за крухом прије 55 година. Рано је умро и од мајке сам стално слушао приче о нашој постојбини. Жеља ме је непрестано вукла да дођем и видим родитељски крај, и када сам то урадио 1981. године и видио ову љепоту и како се овдје живи, у себи сам без колебања одлучио: — Дола-

Данило је по струци елек тричар — у Аргентини су га звали „мађионичар од струје“, а тако му се и радионица звала. У Аргентини је оставио мајку, два брата, три сестре и двије кћерке из првог брака. Врстит је радио аматер, а „за длаку“ се прошиле године извукao да не пође у рат на Малвине. Продао је кућу у Кордови само да оствари жељу и дође у Сеоце да живи. Наравно, за то је имао пуну Елзину сагласност.

— Када смо авионом стигли у Дубровник, на аеродром су нас чекали Сеочани с петоро кола. Дежурни цариник, када је видио радост на лицима моје породице и оних који су нас чекали, позвао ме и рекао ми: — Јановићу, пролази, зар не видиш како те жељно очекују.

Кажу да су га на послу сви прихватили као старог знанца и друга. Кућу је почео да гради од уштеђених кредити, а сви из хотела „Меркур“, у коме је запослен, дошли су му на мобу када је постављао темеље. Несебично су му помогли и Сеочани. Остало му је да окопа и засади ливаде око куће, па ће поврћа и воћа бити за све њих дosta.

— Дјецу више не разумијем, „жали“ нам се Елза, алуђирајући на то да више не опште на шпанском, већ на српскохрватском језику.

У Аргентини, где је, како каже, живот прилично тежак и где новац много не значи, оставила је шест брата и шест сестара. Овде јој се највише свиђају људи и море.

— Људи су овдје добри и солидарни, свако те појздравља, а то код нас није обичај. Мало је овде топлије него тамо, храна је много добра, и у свему се овдје боље живи него у Аргентини. Мојима пишем редовно и већ сам им препоручила да размисле о томе да живе овамо — каже Елза.

Д. НОВАКОВИЋ

Иницијатива Туристичког друштва „Милочер“

Туристичко друштво „Милочер“, поводом тридесетогодишњице постојања и у циљу успјешнијих припрема за туристичку сезону, обратило се ових дана грађанима са препоруком да април, мјесец туризма, обиљеже акцијама усмјереним на уређењу Светог Стефана и околине. Свако домаћинство треба да учини све како би куће, дворишта и простор око кућа били уређени онако како то доликује туристичком мјесту са именом и традицијом Светог Стефана. То подразумијева и засађивање цвијећа и украсног шимља, као и уређење читаве имовине која се налази у подручјима доступним туристима или која туристи користе — чишћење разних ломина и шикара, подизање међа, уклањања шута и камења палог са имовином на пут или туђу имовину. Неопходно је уклонити шупе, бараке, приколице и разне отпадке, затим стаје за стоку и живинарнике, који се налазе тамо где је забрањено држење стоке и перади. Упозорена су домаћинства да своје псе држе у везу како не би били уништени у акцији против паса луталица који већ дуже времена угрожавају мир гостију и грађана. Следе и отпадни материјал треба депоновати на за то одређена мјesta, а не уз магистралу, по потоцима и на другим оку доступним мјестима. Мјесна заједница и инспекцијски органи предузме све што је потребно да се прекршио казне.

Туристичко друштво и друштвено-политичке организације с подручја Мјесне заједнице Свети Стеван организоваће у току априла неколико радних акција са циљем да се простори изван личне имовине грађана и ООУР „Хотели Свети Стеван“ очисте и доведу у ред, како би ово мјесто туристичку сезону дочекало љепше и спремније него ранијих година.

жка“, а Елза је радила у угоститељству као сезонски радник, док је Моника већ појављивала у будванској забавиши стекла пријатеље међу својим вршњацима. Вирџинија се, такође, спрема да „уђе“ међу своје вршњаке.

зим! И, ево ме, ту сам, каже „будванска Аргентинац“, наглашавајући да му је било необично жао што није затекао живу бабу Гордану о којој су му отац и мајка много причали.

узгред забиљежено

Нова метла боље мете

Среће ме ових дана један старији човјек на Пизани и, онако, с неба на ребра:

— Знаш ли, мој добри пријатељу, како је некад изгледала једна приморска кућa?

— И знам и не знам, стричане!

— Е, сједи на онај пижун да ти причам.

— Није било ни струје, ни воде, а ни пута, него неки путиш или путаша. Дођеш тако до кућe, погледаш је споља — сва је од камена, а пратови око врата и прозора обијељен, шкура питурана. Испред кућe мурва, или одрина, или смоква, или маслина, или каква зградица с мало кртоле, памидора, паприка, салате, крпачина, петрусина. Све лијепо подијељено на шкафе или грасте, опрашено, загрнуто. А кућa изнутра: подови од штице, жуте се ки восак. Жене су на главу доносили виједра воде, направљале ликсију, па брушки у руке и фреја, фреја... Зидови су сваке године бијељени клаком, па, просто, миришти на чистоту.

— Вјеријем ти, али за што ми то причаш, пријатељу?

— Зато што видиш ову шпоркецу данас. А на радију сам чуо да је Петровац био најшпоркији на нашем Приморју. Знам да је наш народ био чист и уредан одјакада, а шта му би сада, када оне да дочекају људе из бијелога свијета? Да им донесу девизе!

— Кућe су, додуше, и данас чисте. Лако им је, богами, пошто се све ради машински: усисивачи, праће машине, бојлери, фрижидери, фено-ви. На подове су лакирани паркети, а на зидове талијанске плочице — дивота једна! Али, погледај испред кућe, па ћеш видjetи чуда од разбијених тигала, опека, шута, штица, боца од пива, артија и сваког другог, забога, кад знамо да је то вазда био пајчији народ?

— Е, слушај даље, видиш ли то ону спјажу будванску. Све се црни — као да је чо'ек на чо'ека. И сви пишују у море. Кажу ми није опасно, море је велико, али

kad изађу на копно, a има их, рекоше ми, на десетине 'иљада, траже нужнике, али — нема их није! Па шта ће онда јадни људи, него, како говорише покојни Јован Вујовић, „Исто су ки гомбови — серу ће стигну!“

— Знаш ли, јадо мој, да може доћи куга и колера да нас сматрају докле кажеш „детерџент“!

— Може, може, рекох, да уништи и нас и туризам. Него имаш ли што против, стричане, да ја овај разговор ставим у новине?

— Немам против, зашто бих, можда ће то прочитати неко од ових људи што су на власти, па ће нешто учинити. Знаш, сада су дошли нови предсједници и нови секретари и начелници. Мило ми је, богами, јер постоји она народна: „Но ва метла боље мете!“

Одлучио сам се да овај разговор „ставим“ у новине, не само због тога да га прочитају предсједници и начелници, него да се сви присјетимо једногаје красила нашу обалу, наше људе, кућe и баштине. Учинимо то опет, а можемо ако хоћемо!

Долазе нам гости из цијelog свијета који су навијали да их окружују чисти, заливени и ошишани травњаци, зелени дрвореди, окопани паркови пуни ружа и разног цвијећа, почињене стазе, намјештене клупе.

Туристи траже од нас да им очистимо и плаје, па зашто да их не изграбујемо, ако треба, сваког дана. Све они то плаћају, све је урачунато у цијену пансиона, и гог смећа. Петровац, кажу на радију, најпрљавији град. Је ли то могли у боравишне таксе, али у лимунаде, пива, вина која попију, и у сувенире које купују. А нас не кошта много. Нису то инвестиције које су данас под ударом, пегају радови које са мало више воље, труда и љубави можемо сами да урадимо.

Потрудимо се — исплатиће се!

Илија МИЛУТИНОВИЋ

Пробијен Друштвени договор о исплати личних доходака

Нашија привредна ситуација у 1982. години, према подацима Службе друштвеног књиговодства, карактерисала је велика инвестиција активност — у изради ћелија су хотели „Аvala“, „Могрен“, „Галас“ и „Словенска плажа“ — а по том основу и велика задуженост. О томе најрјечитије говори и износ камата, које су прошле године нарасле на 130 милиона динара и веће су за 93 одсто него годину давна.

Нашија општини је 1982. године укупан приход порастао за 43% и износио је двије милијарде и 600 милиона динара, а доходак свега за 32%, што значи спорије је растао од укупног прихода и утрошених средстава. Чист доходак порастао је за 28% и износио је 600 милиона динара.

Највећи губици су у дни петровачке организације „Паласу“ и „4. јул“ и износе 63 милиона динара.

Лични доходи порасли су

за 34%. Чисти лични доходак по запосленом раднику у привреди износио је 12.123 динара.

Код исплате личних доходака шест радних организација пробило је друштвени договор за 10 милиона и 200 хиљада динара. То су организације удруженог рада: Одржавање станови, Домаћа радиност „Петровац“, „Хотели Свети Стеван“, „Могрен“, „Аvala“ и „Монтнергоекспрес“.

П. С.

ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА, УМЈЕТНОСТ ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА, УМЈЕТНОСТ ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА, УМЈЕТНОСТ ★

ФЕСТИВАЛ „ДАНИ МУЗИКЕ“ СЕЛИ СЕ У ХЕРЦЕГ-НОВИ

Послије шест мјесеци Предсједништво Савеза удружења музичких умјетника Југославије обавијестило је, Културни центар да ће овогодишњи фестивал озбиљне музике југословенских репродуктивних умјетника, који се одржавају једанако путем нашој ривијери под називом „Дани музике Свети Стефан — Будва“, ове године бити одржан у Херцег-Новом.

У писму које је стигло 2. марта, које је потписао диригент Ангел Шурев, између осталог, стоји: „Предлог да се фестивал одржи у Херцег-Новом потекао је од представника УМУЦГ на пленуму СУМУЈ 13. новембра 1982. године, након консултовања УМУЦГ с Републичким СИЗ-ом за културу Црне Горе.

Сагласност на иницијативу града Херцег-Новог добили смо телеграфски 27. марта, па је Предсједништво о овом тек сада рјешавало, те је тога дана и донијета одлука да се фестивал ове године одржи у Херцег-Новом.

МЕЂУ 26 МАНИФЕСТАЦИЈА У ЗЕМЉИ

„Дани музике Свети Стефан — Будва“ увршћени су међу 26 манифестација у земљи од заједничког интереса за културу наших народа и народности. Тако се овај фестивал и финансира уз учешће свих република и покрајина, што фестивалу даје општејугословенски пе чат.

Свих једанаест фестиваља прошло је без иједног инцидента и увијек на задовољство свих њихових учесника.

Откуда сада оваква игра, у Културном центру још увијек нијесу могли да сазнају, јер је све закулисно обављено да би се фестивал преселио у друго место.

С. П.

Пошто до сада није постојала никаква одлука о мјесту одржавања фестивала, нисмо ни били у могућности да вас раније обавијестимо.

У Културном центру уважавамо ове ријечи, али не могу да скхватимо да се све што је претходило одигравало мимо њих, без иједног позива.

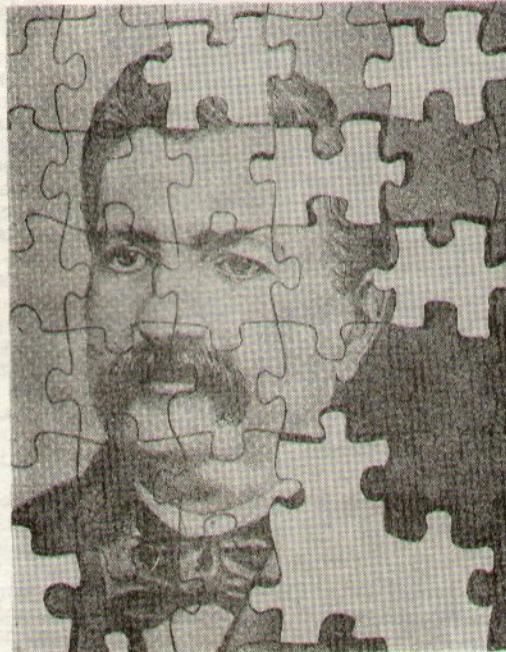
Завршено снимање филма и ТВ серије „Игмански марш“

Послије двадесет и девет дана завршили смо снимање играног филма и телевизијске серије „Игмански марш“, чији је редитељ Здравко Шотра, а сниматељ Божидар Николић, рекао нам је директор овог пројекта Никола Поповић. Фilm и серија рађени су по сценарију Слободана Стојановића, а према роману „Игманци“ Живојина Гавриловића.

С. Поповић

НОВЕ КЊИГЕ

„Трагајући за Љубишом“

Ових дана је јавила се књига др Радослава Ротковића — „Трагајући за Љубишом“ чија ће промоција у нашем граду бити половином овог мјесеца. Књига има 22 поглавља с регистрима литературе и имена. Рад на овој монографији иницирао је Одбор за прославу стогодишњице Љубишиног рођења 1974. године. Рачунало се да је могуће за кратко вријеме комплетирати скромну научно-популарну књигу о овом проповједачу која ће приказати укупну политичку и књижевну дјелатност. О Љубиши су писала наша најбоља писац у Шеноа до данас, па је изгледао да ће бити већих тешкоћа да се компилише тих десетак табака. „Прихватајући се овог задатка — истиче др Ротковић — ми смо почели нека провјравања на основу архивске грађе која је и раније стајала под руком, али није коришћена. То су биле ма-

тичне књиге у Скупштини општине Будва. Одмах смо установили да је несигурна година рођења коју је навео сам писац у Животопису. Та које се видјело да се он свуда води и потписује као СТЕФАН а не Стјепан. Пријеђено је и то да се о његовој политичкој дјелатности пише искључиво на основу онога што је он сам писао у Животопису и онога што су о њему рекли про

тивници. Добронамјерни (Бујро) Кеблер покушао је да успостави везу између Љубишињих писама будванском начелнику Рачети и писања задарског „Народног листа“ онда када је Љубиша у њему изгубио упориште. Украјко, нити је Одбор имао ишта друго изузев добре воље да се ова књига штампа, нити се могла пронаћи и претреси документација о Љубиши за тако кратко vrijeme.

Ова студија је плод вишегодишњег ауторовог напора да се о Љубиши проговори документарније него до сада, да се на основу извора који нису коришћени успостави континуитет његовог рада и мишљења, повеже политика и поетика. Очигледно је да је то била личност која се често у политици користила литературним средствима, као што се у литератури одзвијала на питања свога доба. Оно што су неки сматрали Љубишином грешком, аутор је схвatio као езопски језик. Јер, ако морнари на млетачком броду, у XV вијеку, цитирају Старчевића, Кватерника, Карадића и Штромсајера, онда то није млетачки брод ни доба Црнојевића, и брод не плови у Млетке, већ у Беч. Тадашњим читаоцима то је било јасно.

С. П.

ПРИЗНАЊЕ ПРОЈЕКТУ СТАРОГ ГРАДА

Скупштина општине донијела је 26. августа прошле године Одлуку о усвајању урбанистичког пројекта Старог града — основног и обавезног правног акта за израду извођачких пројеката, санацију и изградњу свих објеката у Старом граду. Делегати су одали признање ауторима пројекта др Мирку Ковачевићу, архитектима Миланки Вуковић и Ивану Кузњецову, који су уложили велики труд у изради овог веома важног акта... Чланови Међународног консултативног одбора за обнову и изградњу пострадалог подручја, након разматрања богатог избора изложених радова, закључили су да је методолошки приступ изради овог пројекта био сасвим исправан. Подједнако су одговорно трећиране све фазе рада — анализа постојећег стања, назијена површина и простора, као и идејна решења.

Обнову, односно извођачки подухват требало би урадити у организованој друштвеној режији све до степена који обезбеђује поштовање конзерваторских услова.

П. С.

СУСРЕТ СА СТВАРАОЦЕМ

Сликање је моје трајно опредељење

Нико Калађурђевић

Тихо и ненаметљиво живи и ствара сликар Нико Милошев Калађурђевић у свом дому и атељеу — галерији у Рафаиловићима. Ту ћете га затећи у свако доба дана и ноћи, одсутствује само када се чамцем оти сне на море да баци или „салпа“ мрежу. Јер, сликање и рибање, како каже, за њега су неодвојиви једио од другога. Сликање му је духовна потреба, а море га инспирише да уз шум морских таласа, на миру и утишини свог атељеа, кичицом на платно „бильежи“ оног што преко дана срета.

Сликање је моје трајно опредељење и сматрам да ћу истрајати. У томе имам велику подршку супруге Руже, која ме охрабрује и подржава, а подршку ми даје и будвански сликар Рајко Ријечки — каже Нико.

Нико Милошев — тако се на платнима потписује — до сада је имао једну самосталну изложбу у хотелу

да се освјеже. Захтјев за отварање клуба поодавно сам поднио, али никако да добијем одговор. Чуди ме да се од тога зазире, јер, по најљам, ја не желим ни рејсторан нити бифе, већ само пријатан кутак где људи могу да поразговарају, а ако се неко одлучи да купи слику, то је већ у реду, јер ја од сликања искључиво живим.

Наш саговорник је један од оних коме је жао што се у Будви, Светом Стефану и Петровцу не поклана пажња старијим насељима. Села нису, сматра он, на вријеме заштићена, па је, остало врло мало стarih, архитектонски необично вриједних објеката. Разлог томе види у чињеници што се власницима тих зграда журило да добију што више соба, а заборавило се да сва та насеља могу да се више стру-

ко намијене и да постану важнија од хотела.

Нико Милошев није члан Удружења ликовних умјетника Црне Горе. Зашто?

— Једноставно, молбу за пријем у удружење нисам подносио, јер сматрам да радом треба још да се доказујем. Но, није то само једини проблем у нашем послу. Ето, на пример, у Будви живим и радим на неколицина сликарса, а немамо сликарску секцију. Заједнички бисмо могли у овој средини више да допринесемо и да будемо од користи у много чему. Тако угоститељи за слике издавају поприлична средства, а између нас само један или двојица се за то консултују и, наравно, у много чему поједино одлучују, истиче Нико Милошев.

Д. Новаковић

ДОГОВОР ПЕНЗИОНЕРА

Мјесна заједница пензионера и инвалида рада Будве одржала је 31. марта конференцију на којој су се они упознали с радом своје организације у протеклих годину и по дана. Божидар Мартиновић, предсједник Мјесне организације пензионера, истакао је да на територији општине има око 500 пензионера, од којих је учлањено свега половина. Организација је обезбиједила за своје чланове зимсницу по набавним цијенама, организовала излет, а један број чланова користио је одмор на Његушима и у Колашину.

Критиковано је често закашњавање с исплатама пензија и тражено да се средства за одмор и рекреацију уступе општинским организацијама, а не као до сада Републичкој конференцији. Речено је да треба предузети мјере да се заустави даљи пад стандарда пензионера.

На састанку је било ријечи и о политичкој акцији која се посљедње вријеме води у општини, где су акцијом Савеза комуниста многе слабости пресећене, па се кренуло ка смиривању и оздрављењу стања.

Говорено је и о припремама за туристичку сезону у које ће се активно укључити и пензионери.

Дискусија је била жива и интересантна — пензионери су казали што мисле о многим питањима нашег друштвено-политичког живота и поставили себи одређене заједнице.

М. Б.

ИЗ РИЗНИЦЕ СВЈЕТСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ

Најстарији еп у историји

У ПОДРУМИМА ВРИТАНСКОГ МУЗЕЈА чуване су у сандуцима, стотине клинастих таблица, поријеклом из Асуранишавлове библиотеке, које су побудиле интересовање познатог асиролога Џорда Смита.

Згрнуте лопатама у сандуке, клинасте таблице представљале су гомилу сијног разбијених црепова, покривених дебелим слојем земље и прашине. Требало их је послагати у одговарајуће целине и очистити их од прљавшине, водећи рачуна да се не оштете клинасти знакови. Пошто је то обавио, Смит је почeo да дешти фрује ријеч по ријеч. Постепено се пред његовим очима, као жив, појављивао јунак најстаријег народног епа на свијету, силни и племенити Гилгамеш, лик који је дотле у науци био потпуно непознат. Читајући о његовим доживљајима, Смит је стекао убеђење да је открио Хомера Месопотамије, неколико миленијума старијег од Хомера грчког народа, да има пред собом праузор епске поезије, поријеклом из самог прасковског људске цивилизације.

Гилгамеш је био владалац града Урука и тиранисао је становнике, прислањајући им да граде одбрамбене зидине и храмове. Становници су се пожалили боговима, а они су, да би их ослободили безобзирног деспота, створили дива обдареног оријашком снагом и дали му име Енкиду. Гребало је да он поведе борбу с Гилгамешом и да га усмири.

Сазнавши да Енкиду живи у шуми, Гилгамеш мушаље лијепу свештенницу да га заведе и доведе у Урук. Између њих долази до страшног двојоба, који није доносио рјешење. Признавши да су равноправни, Гилгамеш и Енкиду постадоше пријатељи и отада су заједно чинили разна херојска дјела. Борили су се с лавовима, ослободили богињу Иштар и убили дивовског бика кога је послао бог Ану.

Једнога дана Енкиду је занемогао и, осјећајући да му се приближава смрт, срдачно се опростио с Гилгамешом, који ће горко оплакивати пријатеља и први пут у животу постати свјестан неиспитане загонетке смрти.

Мучен немиром, Гилгамеш тражи свога претка Ут—напиштима, јединог човјека на земљи кога није могла да савлада смрт. Надао се да ће од њега извучи тајну вјечног живота. На путу засијаном невјероватним препрекама, Гилгамеш је морао да савлада људе — шкорпионе, да се одупре неодољивим дражима рајске земље, где је на дрвећу цвјетало драго камење, и да се одупре богињи Судари кад га је наговарала да се окане мисли о смрти и препусти животним уживињима.

У планинама „Сунчевог заласка“ лутао је сатима по мраку док није стао поред „Воде смрти“, где је превозник Ур — шанаби пристао да га пребаци на другу обалу, до Ут — напиштима.

Ут—напиштим није хтио да Гилгамешу ода тајну бесмртности, пошто је смрт природни и неминовни атрибут живота. Тик под

јежениним утицајем повјерио му је да на дну мора расте биљка која даје вјечни живот. Гилгамеш је заронио у дубину и вратио се са чудноватом биљком у рукама. Сањао је да биљку вјечне младости понесе у родни град и њоме обдари све становнике. Али, за вријеме купања, биљку му је отела и пождерала змија. Разочаран у своје прометјске намјере, Гилгамеш се враћа у Урук празних руку, предајући се размишљањима о тајни живота и смрти.

Ут—напиштим је Гилгамеш испричао на који начин је постигао бесмртност. Још док је живо у граду Шурупаку, крај Еуфрата, у-

којој се ковчег зауставио, или наравоученије приче: Кажњавање човјечанства због гријеха и награђивање ботобојажљивог Ут—напиштима — Ноја. Показало се да је „Библија“ зборник компилација преисторијских митова, предања и народних легенди.

Греко бурних преокрета Гилгамешовог живота стижу до нас нови и тешко давних људских покољења, њихови немири и жеље да савладају природне сile, њихов мучни устан од варварства до цивилизације. Апсолутни владалац Урука, на кога су се поданици с правом жалили, преображава се под утицајем живо-

Поема о Гилгамешу

(одломак)

Натоварио сам сву имовину, све што сам стекао,
смјестио на брод породицу у рођаке,
наредио да се укрију животиње, стока, занатлије.
Кад се запловио први освิต,
са далеког неба нагнуше црни облаци,
и све што бјеше јасно, нестаде у мраку.
Брат брата не могаше да позна
и не препознавају се чак ни житељи неба.
У страху пред потопом богови побјегоше
на небу бога Ану,
где се као пси приљубише уза зидове...
Шест дана и шест ноћи
бјеснили су по земљи вихори и таласи потопа.
Ураган је заробио земљу.
А кад освани у седми дан, умукоше урагани,
потоп што је бјеснио као војска ратника, попусти,
море се утиша, престаши зли вјетрови, потоп стиже

Погледах на море и видјех да је мирно
свом крају.
и да је цјелокупно становништво утонуло у
блату.

Муль стизаше до кровова кућа.
На раздаљини од дванаест мјера указа се острво,
Погледах на свијет, на видокруг мора
ковчег се заустави на планини Назиру,
а планина Назир ђичепала је ковчег, не дајући
му да отплови...

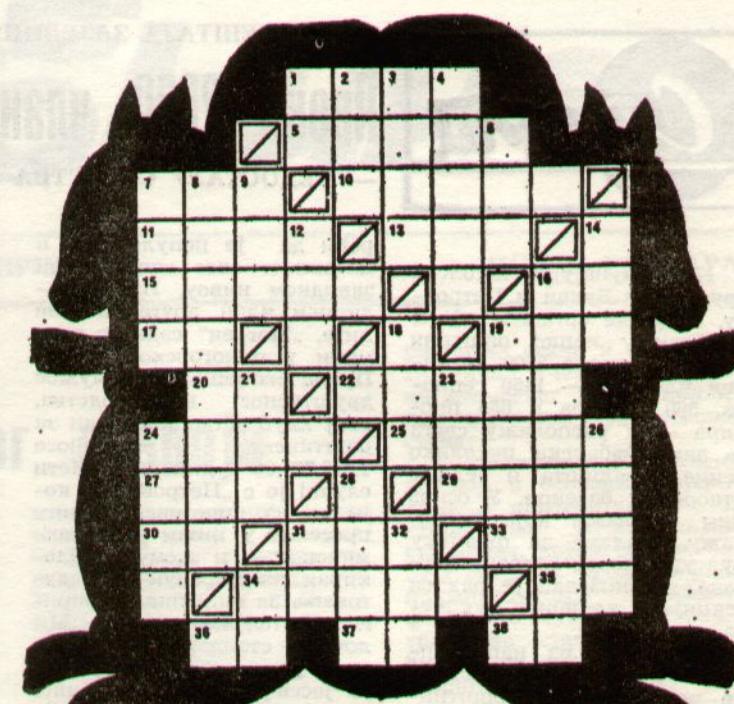
Кад настаде седми дан,
ослободих голуба, пустих га у свијет,
а он полетје у даљину и врати се.
Ослободих ластавицу, пустих је у свијет,
вратила се, јер није имала гдје да почине.
а она клизну у даљину и врати се —
Ослободих гаврана, пустих га у свијет,
а гавран отпукну у даљину, видје да је вода опала,
поче се хранити, пљускати у води, грактати,
и више се не врати...

казао му су у сну бог Еа и упозорио га да намјерава да људе казни потопом. Ријешио је да само њега с породицом сачува од уништења. Убрзо небо је прекрио огроман црни облак и на земљи је завладао мрак. Шест дана трајала је пропала облака, а седмог дана ковчег је допловио до врха планине Насира.

Очитгледно је да је Ут—напиштимова историја избор и правверзија библијског потопа. На то указују индентичне појединости једног и другог текста — као што је пуштање на слободу голуба и гаврана, планина на

тних искустава у племеништог јунака, коме је лежало на срцу, прије свега, добро и срећа његовог народа.

Поема је била писана на вавилонском језику, али је њено сумерско поријекло било ван сваке сумње. Јер, Гилгамешово име среће се у старим сумерским списи-ма. Нађене су и његове слике урезане на печатима из предававилонског периода, које су свједочиле о великој јунаковој популарности у Сумеру. Поеме су затим на своје језике превели на сљедници Сумера — Вавилонци и Асирици.

УКРШТЕНИЦА

ВОДОРАВНО: 1) Водена животиња. 5) наша фабрика за прераду рибе. 7) овамо (пров.). 10) мелодија. 11) поznати филозоф. 13) осовина. 15) једна Андиријева јунакиња. 16) упитна ријеч. 17) сугласник и самогласник. 19) екипа. 20) Мира Алечковић. 22) мања текућа вода. 24) наша ријека. 25) контакт, додирање. 27) Емилија. 29) дио дана. 30) лична замјеница. 31) свједок на вјечиња. 33) главни град Италије. 34) индустриска биљка. 35) дршка виолине. 36) упитна ријеч. 37) самогласник и сугласник. 38) Лудолфов број.

УСПРАВНО: 1) Аутоозна ка Ријеке. 2) позади. 3) име новинира Кривокапића. 4) личност из једне познате

РЕШЕЊЕ

ВОДОРАВНО: 1) Риба. 5) Изола. 7) амо. 10) арија. 11) Ниче. 13) оса. 15) Аника. 16) ко. 17) ли. 19) тим. 20) МА. 22) поток. 24) Мура. 25) додир. 27) Ема. 29) зора. 30) ти. 31) кум. 33) Рим. 34) памук. 35) ке. 36) ко. 37) аж. 38) Пи.

ТРИ ПИТАЊА И ТРИ ОДГОВОРА

Невријеме и Земљин електрицитет

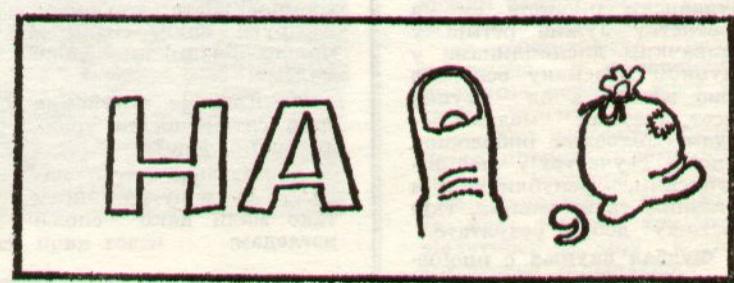
трисања се спуштају ка тлу, а позитивна се дижу у више слојева атмосфере.

2. Мјесец је хладно и тамно небеско тијело, које свијетли само обложеном свјетлошћу којом га Сунце обасјава, па се са Земље виде само они његови дјелови који су окренути Сунцу. Зато што, обилазе ћи око Земље, али и са Земљом око Сунца. Мјесец према њима заузима различите положаје, ми га са Земље видимо у различitim облицима које називамо мјесечима.

3. Приликом срзавања, из сваке капи воде ослобађа се по један мјесец према њима заузима различите положаје, ми га са Земље видимо у различitim облицима које називамо мјесечима.

3. Приликом срзавања, из сваке капи воде ослобађа се по један мјесец према њима заузима различите положаје, ми га са Земље видимо у различitim облицима које називамо мјесечима.

РЕБУС

ИЗ ИЗВЈЕШТАЈА ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА ФИЗИЧКУ КУЛТУРУ

Преко 2600 чланова у спортским организацијама

— НЕДОСТАЈУ СРЕДСТВА И ОБЈЕКТИ КОЈИ БИ ОМОГУЋИЛИ НОРМАЛАН РАЗВОЈ СПОРТА —

Не рачунајући школску друштва у Будви и Петровцу, спортске организације и клубови у нашој општини окупљају преко 2600 активних чланова — 1450 сениора, 500 јуниора и 650 пионира — а расположују свега са два фудбалска, неколико тенис игралишта и једним отвореним базеном. У основним школама, које расположују салама за физичку културу, поред редовне наставе, организован је рад са секцијама кошарке, рукомете и пливања.

Спортисти из наше општине постизали су запажене резултате на општинским, републичким и савезним такмичењима. Одбојкашки клуб „Авала“ и ватерполо клуб „Будва“ такмиче се у другој савезној лиги.

Материјални положај физичке културе на подручју наше општине је неповољан. Заједница за физичку и техничку културу кроз све видове прихода остварила је прошле године свега 3.761.230,22 динара — недовољно за задовољавање и минималних потреба добра широког круга корисника поготово када се има у виду да на територији будванске општине нема доволно објекта, који би омогућили нормалан развој спорта. Тако недостају објекти за редовно такмичење регистрованих клубова, спортске хале, полигони, опрема, одговарајући спортски објекти за развој физичке културе и рекреацију радних људи и грађана, а да се и не говори о објектима за организовање спортских манифестација ширег значаја.

На отвореном базену — пливалишту могу се играти ватерполо утакмице, али са месецима у току љетње сезоне, док затворених базена нема, као ни фискултурних сала и дворана (изузето двије школске), а ни просторија за шах. Будва располаже с извјесним бројем тенис игралишта која су власништво хотелских комплекса и објекта, али, иако има најешије услове за развој, овај спорт је пајзапостављени — у нашој општини постоји само један тенис клуб и то у Петровцу!

Ипак, организације физичке културе постигле су у досадашњем раду значајне успјехе. Друштво за спортиве воде окупља око 200 спортиста у секцијама за подводне активности, пливање, ватерполо, једрилиште и спорчки риболов. Оно се с великим успјешком такмичи у свим категоријама и у свим секцијама. Ватерполо екипа такмичи се у Савезној МРЛ југ, у којој сениори заузимају треће место на табели, омладинска и кадетска екипа пето, а пионирска треће место.

Школа пливања у Будви ради преко љета. Будзански пионери су на првенству Јужне регије у пливању дисциплинама у укупном пласману освојили прво место, а од укупно десет златних медаља — седам. Године риболовци, такође, учествују на општинским, републичким и савезним такмичењима, где постижу добре резултате.

Фудбал екупља с пионирима 200 чланова, што ће

речи да је популарност и масовност овог спорта на завидном нивоу. Прошлогодишњи члан друге савезне лиге, „Могрен“ сада се такмичи у црногорској лиги. Према извјештају Службе друштвеног књиговодства, овај клуб остао је дужан за општинске доприносе 1.617.787,00 динара. Исти случај је с „Петровцем“, који се из црногорске лиге преселио у нижи ранг такмичења — и њему је блокиран жиро-рачун због дугољежања за општинске доприносе 2.070.934,00 динара. „Милочер“ стандардно игра у свом рангу такмичења, где је јесењу сезону завршила на четвртом мјесту. Треба истаћи да се рад у овом клубу заснива на чистом аматеризму.

Кошаркашки клуб „Могрен“ окупља је око тридесет чланова до 1978. године, када је испао из квалификација за улазак у црногорску лигу. Поншто је годину дана касније пропустио прилику да учествује у квалификацијама, престао је с радом.

Одбојкашки клуб „Аvala“ (4th члана) почeo је да се

такмичи 1978. године у црногорској лиги да би прошиле године избио на челу табеле и ове године ушао у другу савезну лигу.

Авто-мото клуб броји четрдесет и три члана и редовно учествује на општинским, републичким и савезним такмичењима у Црној Гори. Пионирски и пионирске ове клуба сматрају се међу најбољима у нашој републици — на првенству Црне Горе у катама, одржаном у Петровцу, у екипним такмичењима старији пионир и пионирске заузели су прва мјеста, а у појединачном пласману један пионир прво, а једна пионирка друго мјесто.

Шах клубови у Петровцу и Милочери окупљају 88 чланова. С обзиром на интересовање радних људи и грађана за овај спорт, било би пожељно основати шах клуб и у Будви.

Боћарски клуб (33 члана) такмичи се у републичкој „А“ и „Б“ лиги, заузима пето а у „Б“ лиги осмо мјесто. На првенству парова СФРЈ међу 16 екипа Будвани су освојили четврто мјесто, а на првенству парова СРЦГ друго и седмо.

Стрелачки савез општине броји 360 чланова који су развертани по категоријама — војничком, малокашарском, ваздушном пушком и пиштолјем.

Либарском, ваздушном пушком и пиштолјем.

Карате клуб „Петровац“ окупља 45 чланова, који, развертани по узрастима, учествују на свим такмичењима у Црној Гори. Пионирски и пионирске ове клуба сматрају се међу најбољима у нашој републици — на првенству Црне Горе у катама, одржаном у Петровцу, у екипним такмичењима старији пионир и пионирске заузели су прва мјеста, а у појединачном пласману један пионир прво, а једна пионирка друго мјесто.

Тенис клуб „Петровац“ учествовао је на такмичењима и турнирима у Црној Гори, а један његов члан учествовао је на савезном турниру „Братство-јединство“ у Фочи.

Поменимо, на крају, да је у нашој општини запостављена „краљица спорта“ — атлетика, иако је своевремено постојао атлетски клуб у Петровцу, који се дуже времена није ниједан пут појављивао.

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ
НАЈМАЊЕ ОДСУСТВУЈУ

— Зашто конобари и радници, запослени на бензинским пумпама, најмање одсуствују с посла и најбрже се враћају с боловња?

— Ради бакшиша? *

— Шта бисмо могли да урадимо да не буде толико гастарбајтера?

— Или ништа или све — сами! *

— Као шездесетогодишњаку, који положај у секусуалном животу би ми највише одговарао?

— Леђа — према леђима. *

— Да ли су сви људи једнаки?

— У принципу да, само што су им примања различита.

— Да ли је тачно да је Едисон пронашао прву машину која говори?

— Није. Ова машина је направљена знатно раније — кажу само од једног ребра.

— Млад сам и имам срећан брак. Кад долазим кући, мој пас ме поздравља лајући, а жена ми доноси папуче. Да ли ће то увијек овако бити?

— Може се догодити да вам једног дана пас доноси папуче, а да вас жена дочекује...

— Да ли је нудизам штетан?

— Нарочито за производџаче купаћих костима.

ИНТЕРЕСОВАЊЕ ВАС

НОВО БРДО — ГРАД СРЕБРНИ

„ГРАД СРЕБРНИ, а у истини златни“, Ново Брдо — на главници Велике плацке, недалеко од Прилуке — налази се у рушевинама. Прије пет вјекова овај град имао је око 40.000 становника. Лондон је у то vrijeme имао свега око 5000 житеља.

НАЈТАШИЈИ ЧОВЈЕК СВОГА ДОБА

ЈЕДАН ОД НАЈБОГАТИЈИХ и најташијих људи свога времена, Анри Жил, војвода од Бургоња (1643—1703), имао је 130 замкова у Француској. Иако у многима од њих није кроично по неколико година, по његовом наређењу се у сваком скакавицу вечером припремала богата гозба за случај да војвода са својим гостима нађе! Тако се за једног човјека пуних двадесет и три године сваког дана припремало сто тридесет оброка!

САРАЦЕНИ У БОКИ

ГОДИНЕ 840. на Јадранском мору појавила се флота чувених сараценских гуслара, који су опљачкали читаву далматинску обалу, а нарочито Боку которску и Хрватско приморје. Сарацене су више од годину дана опсједали Дубровник, али га нису могли заузети.

Кутак за разоноду

АНГЕДОТЕ

БИЋЕ КРАТАК

Предавач у поодмаклим годинама каже својој младој жене прве брачне ноћи:

— Бићу кратак!

СНОВИ НЕ КОНТАЈУ

— Стално сањам да ће то проводимо у брдима — каже жена мужу.

— Шта мислиш колико би то могло да стаје?

— Ваш ништа — одговори муж. — Снови ништа не контају.

ДРУГО ЛИЦЕ

— Тата, каки ми шта је то друго лице — пита дječak oca.

— То имају жене — објашњава овај — само она то зову шминка.

ОТАЦ И СИН

— Твој отац је веома паметан човјек — каже учитељ ђаку.

— Захваљујући њему, ти још можеш да постанеш нешто.

— И он може да постане нешто, захваљујући мени.

— Ма немој! А шта то?

— Ђед.

ИЗГЛЕД ЧЕСТО ВАРА

У једном ресторану сједе двојица, један огромног раста, као рвач, а други мали, ситан и мршав. Развијени каже маломе:

— Како је могуће да тако ситан човјек толико много једе?

— Изгледа често вара... Ја изнутра писам тако мали како споља изгледам.

УВИЈЕК ПРОТИВРЕЧИ

Човјек „под гасом“ враћа се кући у ситне сате и почиње да тунђа жени:

— Увијек мораш да ми противречиш. Ето, ја ти лијепо кажем: „Добро вече“, а ти ми одговори: „Добројутро“.

КАЗАЛИ СУ...

БРЕХТ: — Свако жели да дуго живи, али нико не жели да остари.

*

ЖАН РОСТАН: — Брак поједностављује живот, али компликације дакле живота.

*

ХЕМИНГВЕЈ: — Хаљина треба да је доволно индискретна, како би показала да је испод ње женско тијело, и доволно дискретно — да би се знало да то тијело припада пристојној жени.

*

КОКТО: — Поезија се не састоји у томе да се говоре поетичне ствари, већ да се стварност исприча на енглеском начину.

*

ДИЗРАЕЛИ: — Ако немаш лук — не машај се стријеле.

*

ЛЕО ДЕЛИВ: — За свакога ко сједи у хладовини неко ради на сунчаној припеки.

*

АВЕРЧЕНКО: — Дивна је то жена! Она зове свог мужа Хенри. Он јој је осми по реду, а она њему тек прва.

*

БОДЛЕР: — Афродита, дивна жена, питоме нарачи, била је богиња љубави; Јунона, гроздна злоћа — богиња мрака; и увијек су биле смртне непријатељице.

*

ТУХОЛСКИ: — Савршен човјек има један једини недостатак: нема грешака.

*